

Research Title: **USAGE OF CULTURAL CAPITAL, AS AN INNOVATION TO PROMOTE POLITICAL PARTICIPATION, IN PUBLIC POLICY MANAGEMENT OF LOCAL GOVERNMENT IN THE CONTEXT OF DECENTRALIZATION**

Abstracts

The objectives of this research were: 1) to study the strategies, patterns and features of usage of cultural capital in public policy management of local government in the context of decentralization, as well as local self-government which has promoted public participation 2) to take good lesson distillation gained from the experiences of public policy management by cultural capital of the awarded local administration 3) to propose guidelines for the reformation of cultural capital usage in supporting public participation for local self-government. The following were main research questions: 1) What were the strategies, features and patterns of the use of cultural capital in public policy management?, 2) What should be the process framework for appropriate use of cultural capital to promote public political participation?, and 3) Which groups of people that the public sphere should be open for the use of cultural capital in terms of people politics? And, What should be the approaches for usage of cultural capital that would absolutely promote all parties to take their roles in political participation?

To respond to the questions and to meet the research objectives, the researcher used the qualitative research method. The concepts used for this research design, to outline the framework of research questions and procedures, both for documentation and field work, were: public culture, space/place identity), and cultural capital. From the data collection and analysis, it showed that social and culture capital of Khon Kaen Municipality has been founded from social history which was comprised with the diversity of various ethnic groups, where the groups of Thai people of Loa descent and Chinese descent were the major beneficiaries. Both groups of Thai people of Loa descent and Chinese descent

had adapted their cultural identity under the conditions of nationalism and localism from the period of centralization to decentralization of power (from central to local government). The contexts that affected the cultural identity of various ethnic groups locally the most were the period that the government had proceeded with the policies of the National Economic and Social Development Plan and the period of political reforms according to the Constitution of 1997 (B.E. 2540) and the Constitution of 2007 (B.E. 2550). The context of developing the local areas to modernity that focused on economic growth had resulted in losing cultural identity of the ethnic groups and caused many problems in various aspects. Therefore, the context of political reforms in accordance with the Constitution of 1997 (B.E. 2540) and the Constitution of 2007 (B.E. 2550), the Government had promoted the role of local government to motivate the ethnic groups to restore their cultural identity and to take pride in public sphere according to the logic of people politic in democracy system.

Study of strategies, patterns, and features of the usage of cultural capital to promote political participation of Khon Kaen Municipality showed that cultural capital of the city was based on the ethnic groups and that the ethnic groups were related to the benefits from other forms of relationship, such as, occupational groups, political groups which were both associational and non-associational. The Administration of Khon Kaen Municipality had promoted public participation by linking up these beneficial/interest groups under private sectors and citizen/public sectors, and strengthening the relationship of beneficial/Interest groups with cultural capital. These were performed by formal and informal approaches, by the projects under Khon Kaen Municipality's responsibility, and by the forms of traditional/cultural activities and rituals, and by the activities which promoted learning enhancement of various sectors. This is aimed to help expanding the sphere of public participation, as well as the usage patterns of creative cultural capital for new public administration to encourage public participation of citizen sector, according to the Good

Governance approaches of Ministry of Interior, as well as to proceed with the projects under Khon Kaen City development strategies/visions as a: Regional Center for Economic and Business, Caring and Peaceful Society, Educational Hub, and Sustainable Pleasant City.

Patterns of activities should be consistent with the terms of the indicators of awarded project from King Prajadhipok's Institute, and should promote networking of various groups to perform activities in the public areas of the city, in order to strengthen the relationship among people through the spaces and to use Socio-cultural activities to create political participation from private sector and public/citizen sector in Khon Kaen Municipality.

The cultural capital which Khon Kaen Municipality has used to create the caring society was a network of social patronage and social capital of “merit/making merit” which could be considered as a key/an essential cultural capital to promote participation network. Using socio-cultural participation, religious traditions, could help supporting modern public administration as well as binding the relationship of people with a miracle power of the belief in merit through public and sacred areas of the city. This process might not follow the universal logic of political participation in democracy system. However, it showed that the process of civil society/public sphere in Thailand had focused on relationship in the family and kinships system, seniority system, other systems that were based on their belief/religious, etc.

Therefore, the promotion of public participation of local government in Thailand should focus on making understanding of local particularities for the historical, social, and cultural dimensions, including social relationship/structure of various groups of people and power structure in both public area and sacred area. These two areas held many different aspects of capitals, and were used for cultural space as well as political space for many different beneficial groups which were formal and informal.

โครงการวิจัย เรื่อง การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการกระจายอำนาจ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ ลักษณะและรูปแบบ การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการกระจายอำนาจ และการปกครองตนเองของท้องถิ่น โดยเฉพาะการส่งเสริมพัฒนาการการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) เพื่อถอดบทเรียนที่ดีที่ได้จากประสบการณ์การบริหารนโยบายสาธารณะด้วยทุนทางวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัล 3) เพื่อเสนอแนวทางการปฏิรูประบบการสนับสนุนการใช้ทุนทางวัฒนธรรมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองของท้องถิ่น โดยมีคำถามการวิจัยหลักดังนี้ 1) การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในการบริหารนโยบายสาธารณะ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนในปัจจุบันมียุทธศาสตร์ ลักษณะและรูปแบบอย่างไร 2) การใช้ทุนทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน ควรมีกรอบ แนวทางการดำเนินการอย่างไร และ 3) การใช้ทุนทางวัฒนธรรมได้มีส่วนสำคัญในการเปิดพื้นที่ทางสังคมให้กับคนกลุ่มใดบ้างในเวทีการเมืองภาคประชาชน และควรมีแนวทางอย่างไรในการใช้ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง

เพื่อตอบโจทย์วิจัยตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้วิจัยเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และออกแบบการวิจัยโดยใช้แนวคิดวัฒนธรรมสาธารณะ(public culture) แนวคิดพื้นที่/พื้นที่อัตลักษณ์ (space/place identity) และแนวคิดทุนทางวัฒนธรรม (cultural capital) ในการกำหนดกรอบคำถามการวิจัย และดำเนินการวิจัยทั้งในลักษณะของการวิจัยเอกสารและวิจัยสนาม ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ตามกรอบดังกล่าวพบว่า ทุนทางสังคมวัฒนธรรมของเทศบาลนครขอนแก่นได้ก่อรูปมาจากฐานประวัติศาสตร์สังคมที่แสดงถึง ความหลากหลายทางชาติพันธุ์โดยมีกลุ่มคนไทยลาว และกลุ่มไทยเชื้อสายจีนเป็นกลุ่มผลประโยชน์หลัก ซึ่งทั้งคนไทยเชื้อสายลาวและคนไทยเชื้อสายจีนได้ปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนภายใต้เงื่อนไขของกระบวนการรัฐชาติและท้องถิ่นนิยม นับแต่ยุคการรวมอำนาจจนถึงยุคการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น และบริบทที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในท้องถิ่นมากที่สุดก็คือ ยุคที่รัฐได้ดำเนินนโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยุคของการปฏิรูปทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ 2540 และ 2550 กล่าวคือ ในบริบทของการพัฒนาท้องถิ่นไปสู่ความทันสมัยที่เน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจได้ส่งผลต่อการสูญเสียอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของคนกลุ่มต่างๆ จนก่อให้เกิดปัญหาในด้านต่างๆ มากมาย ดังนั้นในบริบทของการปฏิรูปทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ 2540 และ 2550 รัฐจึงส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีบทบาทในการกระตุ้นให้คนกลุ่มต่างๆ พื้นที่อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนและแสดงความภาคภูมิใจในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น ตามตรรกะทางการเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

จากกรณีศึกษายุทธศาสตร์ รูปแบบและลักษณะการใช้ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเทศบาลนครขอนแก่นพบว่า ทุนทางสังคมวัฒนธรรมของเมืองขอนแก่นมีฐานจากกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มชาติพันธุ์สัมพันธ์กับผลประโยชน์โครงสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะอื่นๆ เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มการเมืองทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นต้น ซึ่งต่อมาคณะผู้บริหารเทศบาลนครขอนแก่นได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน โดยเชื่อมโยงกับกลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลายเหล่านี้ในนามของภาคเอกชนและภาคประชาชน และกระชับความสัมพันธ์ของกลุ่มผลประโยชน์ด้วยทุนทางวัฒนธรรมทั้งในลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งในรูปแบบโครงการซึ่งมีเทศบาลนครขอนแก่นเป็นผู้รับผิดชอบทั้งในรูปแบบของงานบุญประเพณี พิธีกรรม และกิจกรรมที่ส่งเสริมการรับรู้เรียนรู้ของภาคส่วนต่างๆ เพื่อขยายพื้นที่การมีส่วนร่วม รวมทั้งรูปแบบการใช้ทุนทางวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารรัฐกิจแบบใหม่เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนตามแนวทางการบริหารราชการที่ดี (Good Governance) ของกระทรวงมหาดไทย และการดำเนินกิจกรรมโครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองตามวิสัยทัศน์ ศูนย์กลางเศรษฐกิจภาคอีสาน สังคมเอื้ออาทร สันติสุข เรียนรู้ น่ายุ่อย่างยั่งยืน ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ มักต้องแสดงหลักการสอดคล้องกับเงื่อนไขตัวชี้วัดของโครงการรางวัลจากสถาบันพระปกเกล้า และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของคนกลุ่มต่างๆ ให้เข้ามาทำกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะของเมือง ทั้งนี้เพื่อกระชับโครงสร้างความสัมพันธ์ของผู้คนผ่านพื้นที่และใช้ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรมก่อให้เกิดภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคเอกชนและภาคประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

สำหรับทุนทางวัฒนธรรมที่เทศบาลนครขอนแก่นนำมาใช้อย่างมากในการสร้างภาพของสังคมเอื้ออาทร คือ เครือข่ายทางสังคมเชิงอุปถัมภ์ และทุนทางความคิดเกี่ยวกับเรื่อง “บุญ” ซึ่งถือว่าเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญที่ส่งเสริมเครือข่ายการมีส่วนร่วม กล่าวคือ เป็นการนำแนวทางการมีส่วนร่วมตามประเพณีดั้งเดิมมาใช้ส่งเสริมการบริหารรัฐกิจแบบใหม่ และยึดโยงความสัมพันธ์ของผู้คนด้วยความหมายของอำนาจบุญบารมีโดยปฏิบัติการผ่านพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ของเมือง แม้กระบวนการดังกล่าวไม่ได้เป็นไปตามตรรกะสากลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย แต่แสดงให้เห็นว่ากระบวนการประชาสังคมแบบไทยนั้นให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ในระบบครอบครัวเครือญาติ ระบบอาวุโส ความหมายที่มาจากฐานความเชื่อศาสนา และอื่นๆ ดังนั้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ควรให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจในลักษณะเฉพาะถิ่นทั้งในมิติประวัติศาสตร์สังคมวัฒนธรรม โครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของคนกลุ่มต่างๆ และโครงสร้างอำนาจในพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ เพราะพื้นที่ทั้งสองลักษณะนี้ต่างเป็นพื้นที่ปะทะประสานของทุนในลักษณะต่างๆ รวมทั้งเป็นพื้นที่ต่อรองทางวัฒนธรรมและช่วงชิงความหมายทางการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลาย ทั้งในลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ